

“רמת השניים”

באפריל 2010 נערך כנס של צאצאי יצחק קליצ'בסקי ויואש זולר, שני השומרים שנפלו ברמת השנים ב-1936. פועלם של גאולה וטוביה לישנסקי הוזכר בסיפור המקום.

“רמת השניים”

כתב חיים בלס ז"ל, אשר ניהל את עבודות הנטיעות במקום. התיאור כתוב בגוף ראשון:

בשנת תרצ"ה (1934/35), קנה יהושוע חנקין בשם "הכשרת היישוב" כ-20,000 דונם מאדמות הכפרים הערביים - קירי וקמון. הקרקעות היו שייכות לכמה אפנדים, אך עיקרם למשפחת סורסוק הלבנונית.

המושבה יקנעם הוקמה ביום ה' בכסלו תרצ"ו 1/12/1935. מתיישבי יקנעם, רכשו בכספם את הקרקע מ"הכשרת היישוב".

הכשרת הקרקע נעשתה בחודשי הקיץ של שנת 1935 וכללה סיקול וחריש. בחורף 1936 ניטעו השתילים, כ-250 דונם (שטח נטיעה ענק במושגי אותם זמנים) ובאביב לבלבו השתילים. בימים של טרם מדינה, בשנות ה-30, הייתה רכישת קרקע ופיתוח חקלאי כרוכים במאמץ בטחוני, לכן הוקם מצפה ליד המושבה, כדי לשמור על המטעים שניטעו בעמק (כיום עמק השלום). הימים תחילת מאורעות תרצ"ו/תרצ"ט, וכנופיות ערביות חיבלו ברכוש. בין היתר, עקרו מטעים צעירים, ופגעו ביבולים חקלאיים.

מודיעין ההגנה הזהיר את המתישבים מפני כנופיה המתכננת להתנכל למטעים לכן הוזעקו למקום שני שומרים מאגודת השומרים - יצחק קליצ'בסקי ויואש זולר. הם היו מגיעים למטע עם סיום העבודה בערב, כשהם רכובים על שתי סוסותיהם האצילות, אחת בצבע לבן צהור והשנייה חום כהה ונשארים במקום לשמור עד למחרת בבוקר - בואם של הפועלים.

בלילה שבין יום שבת לראשון 1-2/8/1936, נשמעו יריות. חיים בלס בלווית טוביה לישנסקי (בנו של יוסף לישנסקי מניל"י), מיהרו למטע, מרחק של כ-4.5 ק"מ מהמושבה. שתי הסוסות, נראו משוטטות חופשי - דבר שניבא רעות. המראה שנגלה לשניים היה מזעזע. יואש שכב על בטנו בפתח הצריף ואילו יצחק בתוך הצריף - שניהם נקובים מכדורים. המטע לא נפגע, הכנופיה הסתפקה כנראה ברצח.

שני השומרים נקברו בבית הקברות שבמושבה וכעבור שנים, הועברו עצמותיהם לבית הקברות של אגודת השומרים בשיח' אבריק.

במקום הרצח של השניים, נטעו גאולה וטוביה לישנסקי שני עצי ברוש לזכרם. זמן קצר לאחר מכן, נולדו למשפחת כפרי (וולפוביץ') מיקנעם תאומים, שנקראו על שמם של יצחק ויואש.

כדי למנוע פגיעה בשומרים, הוחלט להקים במקום נקודה מבוצרת שתאויש על ידי הפועלים והשומרים ותיקרא "רמת השניים". הנקודה שנבחרה, הייתה גבעה אשר חלשה על שטחי המטע. בקיץ 1937, נבנה על גבעה, בסמוך לצריף של "רמת השניים", מגדל בטון מזוין, ובו עמדת תצפית אשר נקרא "מבצר ששת המתבודדים", שכן השמירה התבצעה בידי שישה צעירים מיקנעם. מהמגדל היו השומרים יוצאים למשימות השמירה במטעים. שרידי מגדל הבטון נראים עדיין בשטח.

בקיץ 1938 עבדו חברי קיבוץ עין השופט בחריש המטע. באחד הימים, עת חזרו מהעבודה, נתקלו בכנופיה שארבה להם. בחילופי היריות, נהרגו שני חברי הקיבוץ אפרים טיקטין ולולק קרונגולד. בפרוץ מלחמת העולם השנייה, חדלו התנכלויות הערבים למטע וליישוב. חוסר מימון ותנאי הקרקע גרמו להתנוונות המטעים, השמירה פורקה והמבצר נעזב.

גאולה וטוביה לישנסקי